

29 LISTOPADA 2019 R.
CENTRUM OKOPOWA CARITAS, UL. OKOPOWA 55, 01-043 WARSZAWA

BONIFRATERSKA KONFERENCJA ZIOŁOLECZNICTWA 2019

FITOTERAPIA

TRADYCJA. WSPÓŁCZESNOŚĆ. PERSPEKTYWY ROZWOJU.

POD HONOROWYM PATRONATEM:
PROWINCJAŁA PROWINCJI POLSKIEJ ZAKONU BONIFRATRÓW

ORGANIZATORZY:
PROWINCJA POLSKA ZAKONU BONIFRATRÓW
PRZY WSPÓŁPRACY SEKCJI FITOTERAPII POLSKIEGO TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO
ORAZ CENTRUM MEDYCZNEGO BONIFRATRÓW W WARSZAWIE

SEKCJA FITOTERAPII
POLSKIEGO TOWARZYSTWA LEKARSKIEGO

CENTRUM MEDYCZNE
BONIFRATRÓW
Warszawa

KOMITET NAUKOWY:

- 1. Prof. dr hab. n. roln. Waldemar Buchwald**
kierownik Zakładu Botaniki, Hodowli i Agrotechniki Roślin Zielarskich, Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, redaktor naczelny czasopisma „Herba Polonica”, prezes Sekcji Fitoterapii PTL
- 2. Prof. dr hab. n. med. Andrzej Członkowski**
kierownik Zakładu Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w latach 1991–2013
- 3. Dr n. farm. Jerzy Jambor**
prezes zarządu Polskiego Komitetu Zielarskiego
- 4. Prof. dr hab. n. farm. Bogdan Kędzia**
Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, redaktor wiodący czasopisma „Postępy Fitoterapii”
- 5. Prof. dr hab. n. farm. Mirosława Krauze-Baranowska**
kierownik Katedry i Zakładu Farmakognozji Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
- 6. Mgr farm. Zdzisława Lichota**
kierownik Apteki „Salus Infirmorum” Konwentu Bonifratrów w Warszawie
- 7. Prof. dr hab. n. farm. Irena Matławska**
kierownik Katedry i Zakładu Farmakognozji Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu w latach 1997–2014 i Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu w latach 2004–2014, skarbnik Sekcji Fitoterapii PTL
- 8. Dr n. farm. Andrzej Ostrowicz**
członek Komitetu Naukowego European Scientific Cooperative on Phytoterapy (ES COP)
- 9. Lekarz Marcin Samosiej**
kierownik Poradni Ziołolecznictwa Centrum Medycznego Bonifratrów Sp. z o.o., Warszawa
- 10. Dr n. med. Dariusz Szabela**
dyrektor medyczny Centrum Medycznego Bonifratrów Sp. z o.o., Warszawa, zastępca prezesa Sekcji Fitoterapii PTL
- 11. Prof. dr hab. n. farm. Anna Wiela-Hojeńska**
kierownik Katedry i Zakładu Farmakologii Klinicznej Uniwersytetu Medycznego, Wrocław
- 12. Prof. dr hab. n. farm. Marian Mikołaj Zgoda**
w latach 1994–2013 kierownik Katedry Farmacji Stosowanej Uniwersytetu Medycznego, Łódź

KOMITET ORGANIZACYJNY:

- 1. Brat Izidor Adamowicz OH**
prezior Konwentu Bonifratrów pw. Św. Ryszarda Pampuri w Warszawie
- 2. Mgr farm. Elżbieta Hołderna-Kędzia**
Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, sekretarz Sekcji Fitoterapii PTL
- 3. Dr n. farm. Jerzy Jambor**
prezes zarządu Polskiego Komitetu Zielarskiego
- 4. Patrycja Paluszyńska**
prezes Centrum Medycznego Bonifratrów Sp. z o.o., Warszawa
- 5. Dr n. med. Dariusz Szabela**
dyrektor medyczny Centrum Medycznego Bonifratrów Sp. z o.o., Warszawa, zastępca prezesa Sekcji Fitoterapii PTL

PROGRAM:

29 listopada 2019

- 9:00 - 9:45**   **Rejestracja uczestników**
- 9:50 - 10:00**   **Otwarcie Konferencji**
Prowincjał Prowincji Polskiej brat Łukasz Dmowski OH,
Przeor Konwentu Bonifratrów w Warszawie brat Izydor Adamowicz OH,
Patrycja Paluszyńska – prezes Centrum Medycznego Bonifratrów Sp. z o.o.,
Waldemar Buchwald – prezes Sekcji Fitoterapii PTL,
Dariusz Szabela – dyrektor medyczny Centrum Medycznego Bonifratrów Sp. z o.o.
- 10:00 - 10:40**   **Wykłady plenarne**
- 10:00 - 10:20**   **Od decoctum po PET, czyli 450 lat bonifraterskiego szpitalnictwa**
Prowincjał brat Łukasz Dmowski OH
- 10:20 - 10:40**   **O mocnych i słabych stronach fitoterapii w ujęciu historycznym**
prof. dr hab. n. farm. Anita Magowska
Katedra i Zakład Historii Filozofii i Nauk Medycznych, Uniwersytet Medyczny
im. Karola Marcinkowskiego, Poznań
- 10:40-12:15**   **SESJA NR 1**
A. Badania nad aktywnością biologiczną produktów pochodzenia roślinnego
B. Postępy technologii farmaceutycznej produktów pochodzenia roślinnego
Moderatorzy:
prof. dr hab. n. roln. Waldemar Buchwald,
prof. dr hab. n. farm. Mirosława Krauze-Baranowska, prof. dr hab. n. farm. Mikołaj Zgoda
- 10:40 - 11:35**   **SESJA NR 1 A**
Badania nad aktywnością biologiczną produktów pochodzenia roślinnego
- 10:40 - 10:50**   **Ocena właściwości przeciwcukrzycowych wybranych preparatów ziołowych dostępnych w Polsce**
mgr farm. Mateusz Wieczorek, dr n. farm. Elżbieta Studzińska-Sroka,
dr hab. n. farm. Judyta Cielecka-Piontek, prof. UM
Katedra i Zakład Farmakognozji, Wydział Farmaceutyczny, Uniwersytet Medyczny
im. Karola Marcinkowskiego, Poznań
- 10:50 - 11:00**   **Ocena aktywności biologicznej preparatów z kory Uncaria tomentosa: Wilcaccora Impulso i Ganomix**
dr n. biol. Julita Nowakowska¹, dr n. med. Monika Kolanowska², Julia Cyran^{1,4},
prof. dr hab. n. chem. Krzysztof Gulewicz³
¹ Uniwersytet Warszawski,
Pracownia Mikroskopii Elektronowej i Konfokalnej Wydziału Biologii, Warszawa
¹ Centrum Nowych Technologii Uniwersytetu Warszawskiego, Laboratorium Genetyki Nowotworów Człowieka, Warszawa
³ Instytut Chemii Bioorganicznej PAN, Poznań
⁴ Warszawski Uniwersytet Medyczny, Centrum Biostruktury, Zakład Immunologii, Warszawa
- 11:00 - 11:10**   **Olejki eteryczne w terapii zakażeń Helicobacter pylori**
dr n. farm. Anna Głowniak-Lipa¹, dr hab. n. farm. Korona-Głowniak²,
dr hab. n. farm. Agnieszka Ludwiczuk², dr hab. n. farm. Tomasz Baj²,
prof. dr hab. n. farm. Anna Malm²
¹ Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, Rzeszów
² Uniwersytet Medyczny, Lublin
- 11:10 - 11:20**   **Aktywność olejków eterycznych i ich składników w połączeniach z chemicznymi związkami przeciwbakteryjnymi**
dr hab. n. med. Monika Sienkiewicz¹, dr n. farm. Ewa Kochan²,
prof. dr hab. n. med. Edward Kowalczyk³, prof. dr hab. n. med. Barbara Dołęgowska⁴,
mgr inż. Paweł Kwiatkowski⁴
¹ Zakład Alergologii i Rehabilitacji Oddechowej, Uniwersytet Medyczny, Łódź
² Zakład Biotechnologii Farmaceutycznej, Uniwersytet Medyczny, Łódź
³ Zakład Farmakologii i Toksykologii, Uniwersytet Medyczny, Łódź
⁴ Katedra Mikrobiologii, Immunologii i Medycyny Laboratoryjnej, Pomorski Uniwersytet Medyczny, Szczecin

- 11:20 - 11:35** Dyskusja
- 11:35 - 12:15** **SESJA NR 1 B**
Postępy technologii farmaceutycznej produktów pochodzenia roślinnego
- 11:35 - 11:45** **Rozwój technologiczny roślinnych produktów leczniczych do zastosowania w dermatologii**
prof. dr hab. n. farm. Małgorzata Sznitowska
Katedra i Zakład Farmacji Stosowanej, Gdański Uniwersytet Medyczny
- 11:45 - 11:55** **Litogenolityczne i solubilizacyjne właściwości produktów ekstrakcji liści bluszczu pospolitego (*Hederae helicis e folium*) medium o zróżnicowanej polarności (ϵM).**
dr n. farm. Elżbieta Nowak¹, dr n. farm. Zbigniew Marczyński², dr n. med. Beata Skibska²,
dr n. farm. Michał Jakub Nachajski², dr n. farm. Jerzy Jambor¹,
prof. dr hab. n. farm. Andrzej Stańczak², prof. dr hab. n. farm. Marian Mikołaj Zgoda²
¹ Phytopharm Klęka S.A., Nowe Miasto nad Wartą
² Zakład Farmacji Aptecznej Katedry Farmacji Stosowanej, Wydział Farmaceutyczny Uniwersytetu Medycznego, Łódź
- 11:55 - 12:05** **Przewidywana rozpuszczalność rzeczywista ($-\log x_2$) i poziom równowagi hydrofilo-lipofilowej (HLBReq.) fitozwiązków zawartych w ekstraktach wydzielonych z kwiatostanów lipy (*Tiliae flos*) rozpuszczalnikami o zróżnicowanej polarności (ϵM)**
dr n. farm. Zbigniew Marczyński¹, prof. dr hab. n. farm. Marian Mikołaj Zgoda¹,
prof. dr hab. n. farm. Andrzej Stańczak¹, dr n. farm. Sławomira Nowak¹,
dr n. farm. Jerzy Jambor², dr n. med. Beata Skibska¹
¹ Zakład Farmacji Aptecznej Katedry Farmacji Stosowanej, Wydział Farmaceutyczny Uniwersytetu Medycznego, Łódź
² Phytopharm Klęka S.A., Nowe Miasto nad Wartą

12:05 - 12:15 Dyskusja

12:15 - 12:35 Przerwa kawowa

12:35 - 13:50 **SESJA NR 2**
Fitoterapia wobec globalizacji i wspólnotowych regulacji prawnych

Moderatorzy:

prof. dr hab. n. med. Andrzej Członkowski, prof. dr hab. n. farm. Kazimierz Głowniak,
prof. dr hab. n. med. Jerzy Woy-Wojciechowski

12:35 - 12:55 **Produkty ziołowe w XXI wieku**

dr n. farm. Andrzej Ostrowicz

członek Komitetu Naukowego European Scientific Cooperative on Phytoterapy (ESCO)

12:55 - 13:15 **Badania fitochemiczne gatunków roślin stosowanych w Tradycyjnej Medycynie Chin i Azji prowadzone przez grupę TCM Komisji Farmakopei Europejskiej celem opracowania ich monografii farmakopealnych**

prof. dr hab. n. farm. Kazimierz Głowniak

Katedra Kosmetologii, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania, Rzeszów

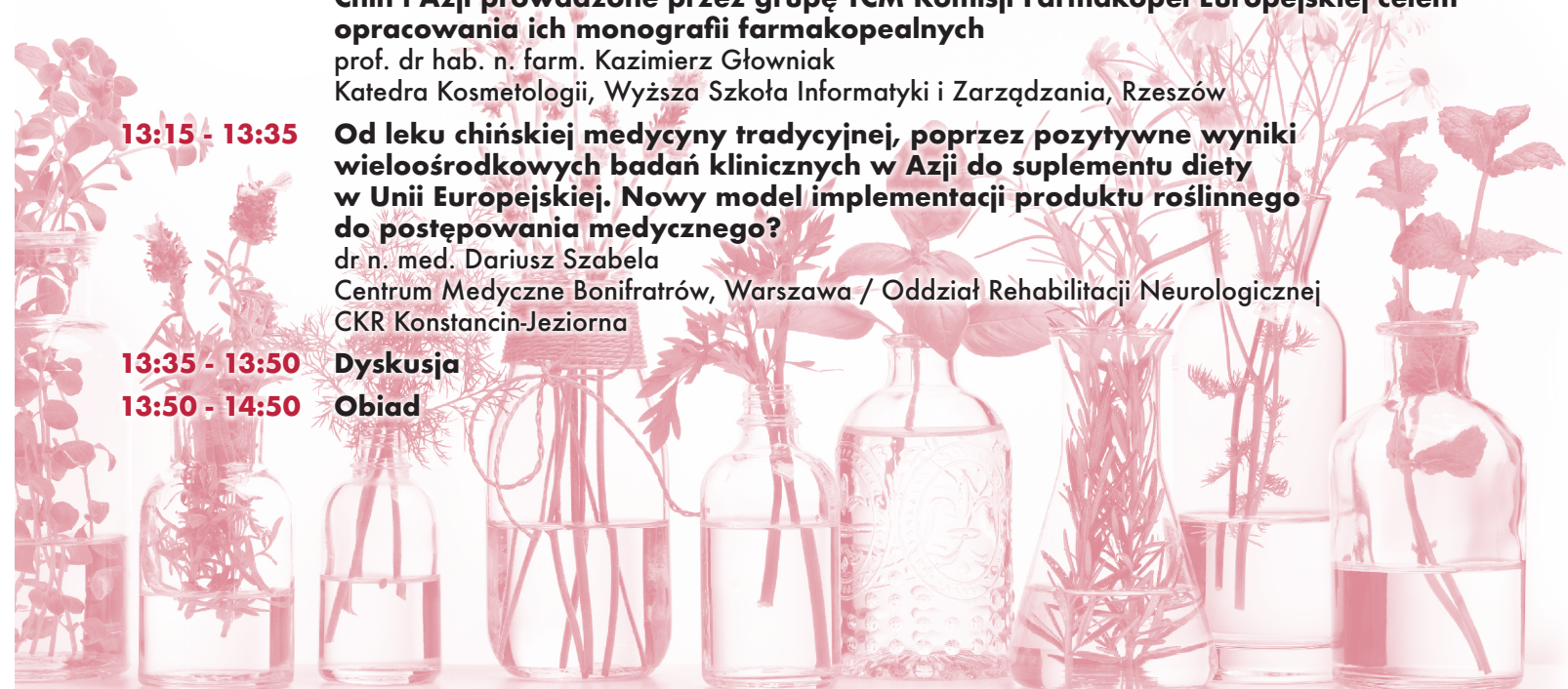
13:15 - 13:35 **Od leku chińskiej medycyny tradycyjnej, poprzez pozytywne wyniki wielośrodkowych badań klinicznych w Azji do suplementu diety w Unii Europejskiej. Nowy model implementacji produktu roślinnego do postępowania medycznego?**

dr n. med. Dariusz Szabela

Centrum Medyczne Bonifratrów, Warszawa / Oddział Rehabilitacji Neurologicznej
CKR Konstancin-Jeziorna

13:35 - 13:50 Dyskusja

13:50 - 14:50 Obiad

- 14:50 - 16:35 SESJA NR 3**
A. Badania składu i aktywności biologicznej surowców i ekstraktów roślinnych
B. Kultury in vitro jako źródło aktywnych biologicznie metabolitów wtórnych
Moderatorzy:
prof. dr hab. n. farm. Bogdan Kędzia, prof. dr hab. n. farm. Irena Matławska,
prof. dr hab. n. farm. Anna Wiela-Hojeńska
- 14:50 - 16:00 SESJA NR 3A**
Badania składu i aktywności biologicznej surowców i ekstraktów roślinnych
- 14:50 - 15:00 Analiza HPLC-DAD-ESI/MS składu chemicznego surowców leczniczych z gatunków z rodzaju Arnica**
mgr farm. Katarzyna Kimel, dr n. farm. Sylwia Godlewska,
prof. dr hab. n. farm. Mirosława Krauze-Baranowska
Katedra i Zakład Farmakognozji z Ogrodem Roślin Leczniczych,
Gdański Uniwersytet Medyczny
- 15:00 - 15:10 Zastosowanie nowoczesnych technik analitycznych w poszukiwaniu związków pochodzenia roślinnego o działaniu przeciwotępiennym i prokognitywnym**
dr hab. n. farm. Wirginia Kukuła-Koch
Katedra i Zakład Farmakognozji z Pracownią Roślin Leczniczych,
Uniwersytet Medyczny, Lublin
- 15:10 - 15:20 Owoce *Eleutherococcus senticosus* (Rupr. et Maxim.) Maxim. nowym surowcem adaptogennym?**
mgr Filip Graczyk¹, mgr farm. Kuba Adamczyk¹, dr n. med. Rafał Kuźniewski¹, dr n. med. Elżbieta Piskorska¹, dr n. biol. Beata Orzechowska², dr n. med. Piotr Kaczorowski¹,
dr hab. n. med. Monika Słonina-Olszewska¹, dr hab. n. farm. Daniel Załuski¹
¹ Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń
² Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszfelda Polskiej Akademii Nauk, Wrocław
- 15:20 - 15:30 Ocena aktywności przeciwutleniającej i przeciwzapalnej liści wybranych gatunków topól**
dr n. farm. Loretta Pobłocka-Olech, prof. dr hab. n. farm. Mirosława Krauze-Baranowska
Katedra i Zakład Farmakognozji z Ogrodem Roślin Leczniczych,
Gdański Uniwersytet Medyczny
- 15:30 - 15:40 Ocena aktywności przeciwzapalnej owoców niektórych odmian *Rubus idaeus* i *Rubus occidentalis***
dr n. farm. Magdalena Majdan-Skóra,
prof. dr hab. n. farm. Mirosława Krauze-Baranowska¹, dr n. farm. Aleksandra Radwańska,
prof. dr hab. n. farm. Antoni Nasal²
¹ Katedra i Zakład Farmakognozji z Ogrodem Roślin Leczniczych,
Gdański Uniwersytet Medyczny
² Katedra i Zakład Biofarmacji i Farmakodynamiki, Gdański Uniwersytet Medyczny
- 15:40 - 15:50 Przeciwwirusowa aktywność VBF („czynnika blokującego wirus”) uzyskanego m.in. z ekstraktu z pelargonii i soku z bzu czarnego w badaniu in vitro przeciw wybranym wirusom powodującym przeziębienia u człowieka**
prof. dr hab. n. med. M. Fal^{1, 2}, dr n. farm. Frank Conrad³, dr n. med. Karina Schönknecht⁴,
dr n. farm. Hartwig Sievers³, mgr farm. Anna Pawińska⁴
¹ Zakład Ekonomiki i Organizacji Ochrony Zdrowia, Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, Warszawa
² Katedra Zdrowia Publicznego Uniwersytet Medyczny, Wrocław
³ PhytoLab GmbH & Co KG, Vestenbergsgreuth, Niemcy
⁴ Phytopharm Klęka S.A., Nowe Miasto nad Wartą
- 15:50 - 16:00 Naturalne składniki kosmetyków redukujących przebarwienia skórne – skuteczne i bezpieczne?**
dr n. biol. Katarzyna Gawel-Bęben, dr n. med. Beata Antosiewicz,
mgr inż. Marcelina Strzypek, prof. dr hab. n. farm. Kazimierz Główniak
Katedra Kosmetologii, Wydział Medyczny, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania,
Rzeszów

- 16:00 - 16:35 SESJA NR 3 B**
Kultury in vitro jako źródło aktywnych biologicznie metabolitów wtórnych
- 16:00 - 16:10 Produkcja triterpenowych saponin w korzeniach transformowanych żeńszenia pięciolistnego pod wpływem elicytacji**
dr n. farm. Ewa Kochan¹, dr n. farm. Grażyna Szymańska¹,
dr hab. n. med. Monika Sienkiewicz²
¹ Zakład Biotechnologii Farmaceutycznej, Uniwersytet Medyczny, Łódź
² Zakład Alergologii i Rehabilitacji Oddechowej, Uniwersytet Medyczny, Łódź
- 16:10 - 16:20 Kultury in vitro gatunków rodzaju Aronia, Schisandra i Scutellaria jako bogate źródło antyoksydantów**
dr hab. n. farm. Agnieszka Szopa, dr n. farm. Inga Kwiecień, mgr farm. Paweł Kubica,
mgr Beata Kawka, mgr Marta Klimek-Szczykutowicz, mgr Karolina Jafernik,
prof. dr hab. n. farm. Halina Ekiert
Katedra i Zakład Botaniki Farmaceutycznej, Uniwersytet Jagielloński, Collegium Medicum,
Kraków
- 16:20 - 16:35 Dyskusja**
- 16:35 - 16:50 Przerwa kawowa**
- 16:50 - 17:00 WRĘCZENIE NAGRODY PROWINCJAŁA DLA MŁODEGO NAUKOWCA ZA NAJBARDZIEJ INTERESUJĄCE DONIESIENIE**
- 17:00 - 17:50 SESJA NR 4**
Fitoterapia wobec aktualnych zagadnień naukowo-klinicznych
Moderatorzy:
prof. dr hab. n. med. Edward Kowalczyk,
dr n. med. Dariusz Szabela,
dr n. med. Jarosław Woron
- 17:00 - 17:20 Leki roślinne w polifarmakoterapii i ich interakcje – błąhy problem, czy poważne zagrożenie?**
dr n. med. Jarosław Woron
Szpital Uniwersytecki Kraków/Zakład Farmakologii Klinicznej Katedry Farmakologii,
Uniwersytet Jagielloński, Collegium Medicum, Kraków
- 17:20 - 17:40 Rola epigenetyki w racjonalnej fitoterapii**
prof. dr hab. n. farm. Irena Matławska
Wyższa Szkoła Edukacji i Terapii im. prof. Kazimierzy Milanowskiej, Poznań
- 17:40 - 17:50 Dyskusja**
- 17:50 Zakończenie konferencji**

DZIĘKUJEMY ZA UDZIAŁ W KONFERENCJI.

